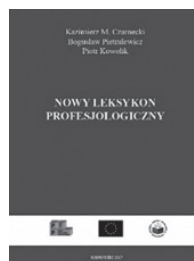

Lidia Pośpiech

absolwentka pedagogiki specjalnej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Recenzja książki:

Nowy leksykon profesjologiczny,
Kazimierz M. Czarnecki, Bogusław
Pietrulewicz, Piotr Kowolik (red.),
Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanitas,
Polskie Towarzystwo Profesjologiczne,
Sosnowiec 2017, ss. 219.

Nowy leksykon profesjologiczny adresowany jest do szerokiego kręgu odbiorców – naukowców i studentów, pracowników i osób zajmujących się teoretycznie lub praktycznie problematyką profesjologii – a jego głównym zadaniem jest ułatwienie kontaktu z szeroko rozumianą pedagogiką, psychologią, socjologią, organizacją i kierowaniem załogą.

Publikacja ta ma przede wszystkim cel pedagogiczny. Na podkreślenie zasługuje to, że wszystkie dziedziny profesjologii potraktowane zostały w nim z jednakową uwagą, co stanowiło podstawową zasadę przyjętą w omawianej pracy.

W naszym wieku – wieku coraz ściślejszej specjalizacji nauki – musimy się liczyć z tym, że wszystkim, szczególnie studentom, niezbędna jest podstawowa orientacja w rozmaitych dziedzinach; powinniśmy także posiadać pewien zakres wiedzy ogólnej. Kolejnym celem pracy było dostarczenie odbiorcom możliwie pełnego obrazu współczesnej wiedzy profesjologicznej.

Ponieważ profesjologia jest relatywnie młodą dziedziną wiedzy, ma charakter interdyscyplinarny, nie powinien zatem dziwić fakt szybko

rozwijającej się terminologii i posiłkowanie się wieloma określeniami z innych działów nauki. Do leksykonu włączono wiele kategorii niemyślących odpowiedników w profesjologii.

W tym miejscu należy odpowiedzieć na pytanie: jaki charakter ma leksykon profesjologiczny? Zachowano jednolity charakter słownika terminologicznego z określeniem nie tylko znaczenia zawartych w nim pojęć i terminów, ale także z podaniem odpowiedników w języku angielskim i rosyjskim.

We *Wprowadzeniu* (s. 7) autorzy podają informację o tym, że minęło trzydzieści lat od czasu, kiedy po raz pierwszy ukazał się termin „profesjologia”, w pracy K. Czarneckiego¹. W rozdziale pierwszym zaprezentowane zostały *Biogramy autorów haseł* (s. 9–14).

Rozdział drugi: *Polscy pionierzy profesjologii* (s. 15–33) prezentuje sylwetki uczonych polskich i ich opublikowane prace naukowe świadczące wymownie o tym, że profesjologia – w obecnym jej ujęciu – posiada głębokie korzenie i źródła merytoryczne. Przedstawione sylwetki 48 uczonych (nieżyjących) i ich prace dotyczące filozofii czynu, życia zawodowego człowieka, kształcenia zawodowego, wyboru zawodu, poradnictwa zawodowego w szkole, orientacji zawodowej, stanowią dowód na to, że problem zawodowego rozwoju człowieka (dzieci, młodzieży, dorosłych) jest zjawiskiem istniejącym, godnym naukowego traktowania, badań i opisu.

W rozdziale trzecim – *Struktura treściowa profesjologii* (s. 35–42) – zaprezentowano układ i wzajemne relacje składników treści zawartej w pracy K.M. Czarneckiego – *Profesjologia. Nauka o profesjonalnym rozwoju człowieka* [Sosnowiec 2016, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanitas, ss. 473] (cechy; zawód i praca jako podstawowe warunki profesjonalnego rozwoju człowieka; profesjonalna praca; teoretyczne podstawy profesjologii; warunki, proces, wyniki, metody, słownik pomocniczy i test „Poznaj profesjologię”).

Główna i zasadnicza część *Nowego leksykonu profesjologicznego* weszła w skład rozdziału czwartego: *Hasła profesjologiczne i profesjonalne* (s. 43–188), w którym znajduje się 651 haseł jednowyrazowych i wielowyrzowych w ujęciu alfabetycznym, mających charakter definicyjny i przeglądowy. Dokonano takiego wyboru terminów i określeń, aby w publikacji tej znalazło się wyjaśnienie pojęć podstawowych. W części

¹ K. Czarnecki, *Profesjologia w zarysie. Zarys nauki o rozwoju zawodowym człowieka*, Warszawa 1986.

końcowej (s. 189–216) zamieszczono wykorzystaną literaturę źródłową (459 pozycji). Całość zamykają streszczenia obcojęzyczne *Nowego leksykonu profesjologicznego*: (język polski, angielski, rosyjski i niemiecki).

Żaden leksykon nie jest kompletny. Dobór haseł ma zawsze, w różnym zakresie, charakter arbitralny. Leksykon wprowadza ład terminologiczny i w przystępny sposób pomaga Czytelnikowi poruszać się w rozległej problematyce profesjologicznej, uwzględniając jej związki z różnymi dziedzinami teorii i praktyki. Leksykon jest bogaty merytorycznie, napisany komplementarnie, a przy tym jasno i komunikatywnie. Pod względem językowym bez zarzutu. Nie mam wątpliwości, że taki leksykon jest potrzebny na rynku wydawniczym i znajdzie licznych nabywców–czytelników.

